

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань
гуманітарної та інформаційної політики

14 квітня 2021 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Доброго дня, шановні колеги! Я сподіваюсь, що сьогоднішній наш комітет пройде в дружній і теплій атмосфері і ми не будемо багато сперечатися, тим більше, що спірних питань у нас сьогодні майже немає.

Отже, розпочинаємо засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики від 14 квітня 2021 року. Знаю, що багато колег сьогодні поспішають, тому закликаю всіх бути максимально лаконічними у своїх виступах.

Порядок денний усім розданий. Хочу одразу зауважити, що на прохання нашого колеги Миколи Леонідовича Княжицького одне з питань порядку денного, а саме питання стосовно певних, вибачте за тавтологію, питань, які виникли в сфері розвитку вітчизняного кінематографу через необхідність більш глибокого їх вивчення і долучення додаткової експертизи фахівців і практиків в цій галузі, він попросив перенести на наступне засідання комітету. Тому, з вашого дозволу, ми його відкладемо. А так - то порядок денний буде без змін. То просив би його підтримати.

Так, Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. А яким було питання це?

ПОТУРАЄВ М.Р. Воно було в "Різному".

СУШКО П.М. А я просто підготувався. Тому я би його не відкладав, а мав би виступ стосовно стратегії розвитку кіно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді, будь ласка, в "Різному" залишається виступ Павла Миколайовича Сушка, а те, що хотів підняти Микола Леонідович Княжицький, буде перенесено на наступне засідання комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане головуєчий, з вашого дозволу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дійсно, я ініціював це питання. Воно, в принципі, досить важливе. Оскільки воно у нас опинилося в "Різному", в кінці, а у нас дуже насичений порядок денний, я б не хотів, щоб ми його "комкали", а щоб ми серйозно обговорили ситуацію і в кінематографі, і, можливо, в інших новостворених структурах зі сфери культури, і Український культурний фонд - є багато звернень, і присвятили цьому окреме засідання або, якщо будемо навіть кінематограф обговорювати, щоб ми його спочатку обговорили, коли буде така можливість, і дійсно підготувалися, як ви вірно сказали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, таке просто прохання, бо зараз Дмитро Нальотов і представник Мінкульту Лариса Петасюк знаходяться в онлайні Комітету з питань євроінтеграції з приводу законопроекту про туризм, і зараз це питання буде розглядатись, а пані Лариса є співдоповідачем від міністерства по Закону про бібліотеки, щоб ми спочатку пройшли по порядку денному – там, законопроект, постанови – і потім розглянули, коли вони звільняться і, можливо, пан Дмитро також до нас приєднається для голосування, бо неможливо розірватися. Я думаю, що ми швидко пройдемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді... А чи є пані Світлана Фоменко?

ФОМЕНКО С.В. Є. Доброго дня!

ПОТУРАЄВ М.Р. Доброго дня. А чи є пані Соломія Бобровська?

КРАВЧУК Є.М. Ні, Соломія сказала, що вона буде на іншому комітеті. Я так розумію, що пан Княжицький може по цій постанові висловитись, я можу висловитися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді, колеги, можливо, підемо так: друге, третє, а потім перше.

Тим не менше, в цілому за порядок денний прошу голосувати. Хто за запропонований порядок денний? Проти? Утримались?

Дякую. Рішення прийнято.

Отже, по другому питанню, це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про театри і театральну справу" щодо створення додаткових умов для забезпечення професійного розвитку творчих працівників театрів, № 5205, авторства Кравчук Євгенії Михайлівни та інших народних депутатів.

КРАВЧУК Є.М. І практично усіх членів комітету, які підтримали...

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, майже всіх членів нашого комітету.

КРАВЧУК Є.М. Є пан Солов'яненко, головний режисер Національного театру опери і балету. Він, власне, звернувся і після того почалась наша робота над цим законопроектом. Він на один рядок.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді, може, надамо слово пану Анатолію Солов'яненку, щоб він пояснив нам взагалі корені цього законопроекту, звідки взялася необхідність у ньому.

Будь ласка, пане Анатолію.

СОЛОВ'ЯНЕНКО А.А. Дякую, пане голово.

Шановні народні депутати! Дякую вам за можливість взяти участь в обговоренні цього дуже короткого, але дуже потрібного нам законопроекту. Оскільки в усі часи завжди гастрювали в усьому світі найкращі, то, звичайно, і на прикладі Національної опери України ми маємо ту ж саму тенденцію, і на прикладі інших українських театрів. Наші солісти і оперні, і балетні є окрасою не тільки нашої сцени, а й "Metropolitan Opera", "La Scala" і найбільших і найпрестижніших театрів світу.

На сьогодні трудове законодавство дає їм такі ж права по відпустці без збереження заробітної плати, як лікарю, шахтарю, вчителю і будь-кому іншому. Тобто вони обмежені 15 днями календарними на рік. Зрозуміло, що в цьому випадку перед ними постає питання розірвання трудових стосунків з нашим театром або з іншими театрами з метою того, щоб вони могли вільно гастрювати і могли представляти українську культуру на кращих сценах світу.

Звичайно, що ми зацікавлені цього не допустити і відпрацьовуємо всі можливості для того, щоб утримати їх по штатах наших театрів. Тому спільно з Міністерством культури, і дякую за підтримку Євгенії Михайлівні і членам комітету, які підписались під цим законопроектом, ми ініціюємо цей законопроект заради того, щоб вони могли вільно гастрювати, але при цьому залишатися солістами наших театрів і радувати нашого глядача, отримуючи так ж штатну заробітну плату, як отримують всі інші абсолютно солісти.

Ми не робимо для них ніяких преференцій, вони це все розуміють, але прийняття цього законопроекту дозволить нам залишити їх у штатах наших українських театрів.

Тому дуже прошу підтримати це.

КРАВЧУК Є.М. Міністерство культури, я так розумію, що мав бути пан Карандєєв, я не знаю, чи він присутній.

ФОМЕНКО С.В. Доброго дня. Я сьогодні.

КРАВЧУК Є.М. Пані Світлана.

ФОМЕНКО С.В. По цьому законопроекті, звичайно, наше міністерство однозначно підтримує. Невелика правка, але дійсно дуже важлива, вона створить додаткові умови для того, щоб найкращі представники артистичного простору залишалися в Україні і не виїжджали за кордон. Це дуже важливо.

Прошу підтримати.

КРАВЧУК Є.М. Дякую. Я так розумію, що після цього, після прийняття законопроекту ви внесете відповідні зміни у ваше положення, так?

ФОМЕНКО С.В. Безумовно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо дозволите.

ФОМЕНКО С.В. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Княжицький, потім пан Качний. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги, я, звичайно, підтримую, це все нормально, але в принципі тривалість і порядок відпусток для творчих працівників, які дозволені законом, визначає Кабінет Міністрів України. І Кабінет Міністрів України може, звичайно, вносити зміни до своєї постанови і без цього закону, якби мав велике бажання.

Я не проти того, щоб ми підтримали цей закон, але в мене є тоді таке прохання. Наприклад, крім театрів, у нас є філармонії, є прекрасна філармонія у Львові, оркестр якої гастролює, і, до речі, ГНЕУ висловлює зауваження до законопроекту, тому що законопроект створює дискримінаційні умови: він підтримує одних працівників і не

підтримує інших. Давайте принаймні філармонії додамо до цього законопроекту в редакції комітету і тоді це підтримаємо або в першому читанні підтримаємо, тому що чим філармонійний оркестр, який гастролує, відрізняється від оркестру театрального, для мене це незрозуміло.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Сталіноленовичу, будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Дякую.

Шановні колеги, шановний Анатолію Анатолійовичу, я вважаю, що безумовно треба підтримати цей закон і треба це виключно як закон приймати, тому що в Кабінеті Міністрів можуть ще декілька років розглядати це питання. А що стосується філармоній, ніхто не звертається, тому я вважаю, що якщо звернуться філармонії, то ми зробимо ще додаткові якісь зміни до цього закону.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я до вас звертаюсь як народний депутат зараз і прошу зробити ці зміни, тому що львівська філармонія зверталась неодноразово, і коли ми пишемо законопроект, ми його пишемо не відповідно до звернень, а відповідно до ситуації. Тому ГНЕУ пише в цьому законопроекті, що цей законопроект створює дискримінаційні умови. Я підтримую цей законопроект.

КАЧНИЙ О.С. До речі, пане Княжицький, ви знаєте, що у Львові є оркестр, який хоче отримати звання національний? Ви підтримуєте це?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте, ми що зараз обговорюємо?

КАЧНИЙ О.С. Ми про театр, а ви про філармонії. То давайте про оркестр ще проговоримо.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Пропоную голосувати. Переконлива була позиція.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, це ж перше читання.

Миколо Леонідовичу, щоб поставити крапку, я, до речі, хочу сказати, що у нас теж була попередня розмова і у нас і пан Кабанов Олександр Євгенович, і пан Боблях Андрій Ростиславович, вони теж підняли це абсолютно саме питання, яке і ви підняли. Ми зараз голосуємо це в першому читанні, я переконаний, що ми зможемо те саме, про що ви казали, врахувати між першим і другим читанням, оскільки там же ідеться про театри, не лише про Національну оперу, а про театри в цілому, то ми зможемо врахувати і філармонійні оркестри, і можливо, там ми подивимось, щоб покрити максимально всі наші колективи, які мають національне значення, так щоб дійсно наші артисти, виконавці, які мають міжнародну вагу, могли спокійно здійснювати гастрольну діяльність міжнародну. Так що підтримується ваша пропозиція. Ми тут всі, я вважаю, одностайні.

Зараз голосуємо за основу і між першим і другим читанням, я думаю, що спільними зусиллями, так само як ми його підтримали як проект, як законопроект, ми його спільно доопрацюємо, так щоб він спрацював на користь усіх.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але треба його прийняти в першому читанні.

ПОТУРАЄВ М.Р. В першому читанні, Миколо Леонідовичу, звичайно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В першому читанні з поправкою у відповідності до 116 статті, згадати в тексті зараз в рішенні комітету відповідно до 116 статті Регламенту. Тоді ми зможемо допустити практику...

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Підтримується, підтримується.

Отже, голосуємо за пропозицію народного депутата Миколи Леонідовича Княжицького. Хто за? Проти? Утримались? Немає. Дякую. Рішення прийнято, колеги.

До нас приєднався Дмитро Нальотов. А, Дмитро і був.

НАЛЬОТОВ Д.О. Я і був, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вибач, Дмитре. Ваш законопроект вже пройшов там чи ні ще?

НАЛЬОТОВ Д.О. Ще ні. По можливості буду під'єднуватись до вас.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Колеги, зараз тоді розглядаємо питання третє. Про проект Постанови про встановлення Всеукраїнського Дня відповідальності людини (реєстр. № 5286, авторства народного депутата Бобровської Соломії Анатоліївни та інших).

Чи є у нас Соломія Анатоліївна на зв'язку?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, я теж співавтор цієї постанови, але просив би надати коротке слово, з вашого дозволу, директору Фонду Богдана Гаврилишина пані Олені Бекреньовій, яка є з нами на зв'язку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка. Пані Олено, будь ласка.

БЕКРЕНЬОВА О.С. Доброго дня, вітаю. Мені дуже приємно бути сьогодні з вами, вітаю, пане головуєчий, народні депутати, всі учасники засідання. Я є директоркою Фонду родини Богдана Гаврилишина і мені дуже приємно, що сьогодні розглядається важливе дуже питання не тільки для нашого фонду, а й загалом для України – це встановлення Всеукраїнського Дня відповідальності людини.

Цьогоріч ми святкуємо 30-річчя з дня здобуття незалежності України і 30 років це, звичайно, такий вік дорослості, а дорослість це завжди про відповідальність. Якщо

говорити на рівні країни, то це про відповідальність народу за своє майбутнє, державотворення, збереження суверенітету країни, її захист, відстоювання нашої ідентичності та свободи.

А ще цього року виповнилось би 95 років з дня народження великого патріота України, економіста зі світовим ім'ям, мецената, науковця Богдана Дмитровича Гаврилишина. 19 жовтня у нього день народження і йому би виповнилось 95 років. Тому ці дві такі важливі дати, які співпадають, сприяли тому, що виникла ініціатива встановлення Дня відповідальності людини.

Як ви знаєте, Богдан Гаврилишин також був науковцем і він створив Декларацію відповідальності людини. Це такий дуже простий за змістом документ з 15 пунктів, там де він говорить про те, що відповідальність має розуміти кожен на індивідуальному рівні, на рівні громади, міста, країни, світу, і якщо кожен буде брати відповідальність на себе, то можна буде легше створювати зміни в нашій країні. Мені пощастило працювати з Богданом Дмитровичем більш десяти років, я очолювала Фонд Богдана Гаврилишина, зараз його справа продовжується родиною. Знаєте, він завжди відповідальність показував не на словах, а на діях. Наприклад, він допоміг створити Консультативно-дорадчу раду при Верховній Раді на початку незалежності і запросив туди своїх знайомих, друзів, "топових" урядовців з інших країн, для того щоб вони допомогли Україні налагодити оцю систему врядування, тому що такого досвіду раніше не було. Він створив першу бізнес-школу в Українській Радянській Республіці навіть. Тобто це була взагалі перша бізнес-школа в Радянському Союзі. Вона була створена в Києві. Міжнародний інститут менеджменту досі працює і це один із "топових" бізнес-інститутів країни, тому що Богдан Гаврилишин відчував, що його відповідальність - допомогти країні мати більше управлінців. Він створив Фонд Богдана Гаврилишина і за власні кошти впроваджував програми для молоді, активної патріотичної молоді, яка хоче творити зміни в нашій країні і готова брати відповідальність на себе. І справа цього Фонду і програми зараз перейшли до управління Фонду родини Богдана Гаврилишина. Це програма, наприклад, "Молодь змінить Україну", і мені приємно, що п'ятеро випускників цієї програми зараз є народними депутатами України. Тобто це

молоді люди, які розуміють свою роль в майбутньому держави і готові брати відповідальність за неї. Декларація відповідальності людини також виникла після Майдану, під час Майдану, і показала те, що Україна своїм прикладом становлення нації може бути також і прикладом на світовому рівні.

Тому я дуже прошу підтримати цей проект постанови і розуміти, що День відповідальності людини - це, по-перше, встановлення ціннісних основ для сильної незалежної нації, по-друге, це вшанування пам'яті Богдана Гаврилишина, а також інших українців та українок, які щодня своєю відповідальною працею допомагають нашій країні розвиватися. І це також приклад України, який вона може надати іншим країнам світу, бо зараз ці розмови не тільки про збереження прав, але й про відповідальність кожного відбуваються на рівні ООН, на рівні глобальних структур.

Прошу підтримати проект постанови, прошу проголосувати. І також дуже прошу голову, пана Микиту, на наступній Погоджувальній раді винести...

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Олено. У нас трохи регламент обмежений. Пані Олено!

БЕКРЕНЬОВА О.С. Так, це вже останнє речення. Я єдине, що прошу, на наступній Погоджувальній раді винести це питання на розгляд сесійної зали. Дуже дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Олено.

КРАВЧУК Є.М. Там, Миколо Леонідовичу, ви просили ще слово до цього? Я дуже коротко насправді. Я не є випускником Фонду, але так склалося, що я закінчувала гімназію, де вчився пан Богдан Гаврилишин. Ми фактично земляки. Насправді, якщо почитати біографію Гаврилишина, то це, ви знаєте, українець зі світовим іменем. Він був членом Римського клубу, фактично витоки, якраз от цей Римський клуб організовував Давос. Це насправді дійсно світове ім'я. І хоч громадянство не було при

його смерті українське, він, по-моєму, громадянин Канади на тому разі, він емігрував, але серцем він був завжди з Україною. Дійсно, Фонд працював. І мені дуже приємно, що вдалося, я ще тоді була студенткою насправді Інституту журналістики і ми виходили кілька разів до фонду, і пан Богдан Гаврилишин встиг відвідати школу, в якій він вчився, у місті Чортків Тернопільській області.

Тому теж особисто прошу підтримати цю постанову, а відповідальність - це правильно, вона точно нам всім необхідна, не завадить.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Микола Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я думаю, що все сказано, давайте підтримувати. Пропоную підтримати в цілому цю постанову.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто за те, щоб підтримати запропоновану постанову. Хто за? Проти? Утримались? Дякую. Рішення прийнято.

Наскільки я розумію, перше питання ми все ще не можемо розглядати?

КРАВЧУК Є.М. Давайте почнемо. Я скажу позицію...

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Колеги, це насправді важливий законопроект. Отже, перше питання. Це насправді важливий законопроект (№ 5002). Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу". Великий закон, який нам дозволить дійсно оновити ситуацію з бібліотеками в країні нарешті.

Отже, слово одній із співавторок законопроекту Євгенії Михайлівні Кравчук.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, це дійсно довга історія цього законопроекту, бо пам'ятаєте, коли в нас було перше виїзне засідання, ми були в Луцьку, то тоді, по-моєму, якраз на батьківщині Лесі Українки була презентована концепція законопроекту. Він уже пройшов громадське обговорення і тут я бачу, що є пані Оксана Бруй з

Асоціації, теж вам надам слово, бо я знаю, що листи також на підтримку були надіслані, вони є в матеріалах, від Асоціації.

Якщо коротко, звичайно, сказати, що після прийняття цього законопроекту там магічним способом, якоюсь чарівною паличкою ми повністю переоснастимо бібліотеки, то, звичайно, це тільки перший крок, але завжди законодавство має надавати можливості бути сучасним і бути оновленим і містити все-таки виклики часу.

Отже, якщо говорити про різні висновки, які надійшли нам по законопроекті, я потім дуже коротко зупинюсь по основних пунктах, то Міністерство культури та інформаційної політики підтримує, Міністерство освіти підтримує з техніко-юридичними зауваженнями. Міністерство цифрової трансформації не має зауважень і також наші колеги з Комітету з питань цифровізації вже розглянули на своєму засіданні, підтримали його і там готові до другого читання і свої рекомендації по електронних бібліотеках також надати і по оцифруванню пам'яток.

Міністерство фінансів не підтримує. Знаєте, вони підтримують тільки ті законопроекти, які, мабуть, щось урізають, когось звільняють. В них така робота, але це якраз не той випадок, бо ми, навпаки, хочемо захистити в тому числі і соціальні гарантії бібліотекарів.

Міністерство соціальної політики України підтримує частково. Тут такий є нюанс. Тут, мабуть, колеги з Міністерства соціальної політики не зовсім розібралися, бо вони чомусь звернули увагу на пропозиції, що вони не підтримують положення законопроекту щодо безоплатного користування житлом, але насправді ця норма діє, для сільської місцевості вона діє, і я не вважаю, що ми маємо її прибирати в діючій редакції. Є навіть приклади, коли вона дійсно працює. І це не так багато насправді охочих переїхати після навчання в сільську місцевість, тому ця норма, я вважаю, має бути збережена.

І Українська бібліотечна асоціація (пані Оксана виступить) також підтримує.

Отже, фактично ми розширяємо, оновлюємо термінологію, додаємо нові терміни: бібліотечний пункт, електронна база даних, електронний документ, книжкова пам'ятка, національна бібліографія. Пропонуємо сучасну класифікацію бібліотек. Дуже чітко

прописані норми, які визначають завдання національних бібліотек, і це відповідно до сучасних міжнародних стандартів. Визначаємо основні завдання державних бібліотек. І дуже важливо, я думаю, що особливо ті колеги, які працюють в округах, вони знають, що стикаються зараз з ліквідацією, бо реорганізація – це нормально, давайте будемо розуміти, що це нормально, але з ліквідацією, і, власне, ми пропонуємо механізм, який допоможе зберегти мережу, звичайно, зі здоровим глуздом. Може навіть розповісти пані Оксана, вона якраз разом з бібліотеками це проговорила. Але якщо коротко, то мають бути громадські обговорення. Без громади не можна буде закрити. І не можна буде закрити без погодження Міністерства культури та інформаційної політики. Це ті запобіжники. Звичайно, рішення приймає орган місцевої влади, в кого є на балансі. Так само, як ситуація зі школами, ви про це добре знаєте.

Що ще такого нового і воно доволі актуально для маленьких населених пунктів, особливо для сільської місцевості, з'являється поняття пересувна бібліотека. Тобто не може бути всюди в кожному селі бібліотека, але будуть пересувні бібліотеки, щоб усі мали доступ.

Фактично ми зможемо запустити проект, ну це вже Міністерство культури та інформаційної політики буде цим займатися, але ми унормовуємо створення і функціонування Національної електронної бібліотеки. Також вводимо норми щодо посилення соціальних гарантій працівників бібліотек. Це така новинка, я думаю, що деякі бібліотеки цим точно скористаються, законом вводиться поняття піклувальної ради бібліотеки. Можна буде засновувати піклувальні ради, залучати туди меценатів, небайдужих громадян.

Пані Оксано, може, ви ще виступите?

(Загальна дискусія)

КРАВЧУК Є.М. Так, ми обговоримо однозначно, бо великий законопроект. Можна спочатку пані Оксана, голова бібліотечної асоціації?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Оксано, будь ласка.

БРУЙ О.М. Дякую.

Колеги, вітаю. Я хочу сказати, що цей законопроект, який стосується бібліотек, він є дуже важливим для нас. Я представляю Всеукраїнську громадську організацію "Українська бібліотечна асоціація", я є президенткою цієї громадської організації. І ми активно включалися і в розробку самого законопроекту, і в процес обговорення. Законопроект викликав таке широке зацікавлення в нашому професійному середовищі і зрозуміло чому. І було декілька зустрічей проведено багатогодинних, надійшло дуже багато пропозицій, зауважень, ми їх обговорювали в робочій групі, і багато було враховано уже в цьому законопроекті.

Пані Євгенія, в принципі, назвала всі основні нововведення цього законопроекту, що є важливо. Що я хочу донести? Що важливо, що дає на загал цей закон? Закон, насправді, є рамковим і не повинен враховувати ті нюанси специфічні роботи бібліотек. І важливо, що діючий закон, який зараз є, там внесено дуже багато різних правок в різний час, і уже пройшло досить багато часу, світ розвивається і потрібно було зняти ті обмеження, які заважають бібліотекам рухатися і розвиватися так само, як це в усьому світі бібліотеки роблять. Тому дуже важливо, що це лише рамка, і ми розуміємо, що багато роботи, і треба оновлювати підзаконні акти, і, можливо, розробляти так само ще нові якісь. Але закон – такий перший крок, відкриває, скажемо так, дорогу і знімає обмеження для бібліотек. Це перше.

І те, на чому хочу акцентувати увагу, що і термінологія, і ті функції, які прописані для різних типів бібліотек, це все врегульовано і відповідає міжнародним стандартам. Це дуже важливо. Це дуже важливо, щоб наші бібліотеки розвивалися саме в такому напрямі.

Ну, і як приклад, там досить чітко прописана функція як регіональних бібліотек, це обласні, наукові, універсальні бібліотеки, це з огляду на нашу реформу, яка зараз відбувається, децентралізації для інших бібліотек, це стають вони такими методичними центрами для всіх інших бібліотек в регіоні в кожній області. І це в законі зафіксовано.

Ну, і цей механізм, який прописаний в законі щодо ліквідації і реорганізації бібліотек, що це в публічну площину виноситься і не може бути якось там по-тихому закрита бібліотека, це все має бути оприлюднено в мережі Інтернет, і всі будуть бачити, то це так само дуже-дуже важливо. І я впевнена, що це убезпечить бібліотеки від несанкціонованого закриття, коли просто закривають тому, що комусь подобається приміщення бібліотеки, скажімо так.

КРАВЧУК Є.М. Дуже важливий момент, ще раз, бо є такі, ну те, що спекуляції, але, можливо, хтось не до кінця розуміє, в Законі про приватизацію чітко вказано, в самому Законі про приватизацію, що бібліотеки не можуть бути приватизовані. Тому є в цьому плані запобіжники.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка.

Ви завершили?

БРУЙ О.М. Так. Наша громадська організація просить підтримати цей законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КРАВЧУК Є.М. У мене єдине питання, чи є з робочої групи, бо це якраз юрист, яка працювала з текстом, якщо будуть питання, пані Наталія є?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, я є, присутня.

КРАВЧУК Є.М. Якщо просто будуть питання по тексту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Дякую.

Колеги, я просто є свідком бездумного знищення спеціальних шкіл, коли законодавець не прописав якісь чіткі норми, а потім органи місцевого самоврядування на свій власний розсуд вирішують, потрібно їм чи не потрібно, економлять і так далі, і ліквідують, і використовують ці стратегії або постанови Кабміну для того, щоб вирішити якісь власні питання. Наприклад, "Теплий дім", просто прийняли рішення, місцева влада, немає в них грошей утримувати цей "Теплий дім", обласна рада прийняла рішення ліквідувати найсучасніший заклад. Всі звертаються, громадськість звертається і народні депутати, вони нікого не чують, ліквідують його, при цьому залишають найгірший заклад, як місце несвободи.

Тому я хочу зрозуміти, а чому ми не можемо в цьому законі чітко прописати про заборону приватизації? Нехай воно дублюється. Але чому саме ми не можемо залишити слова "заборона приватизації"? Це перше.

І друге. Я хочу зрозуміти, чому саме МКІП виражає позицію, а не погоджує? Там не прописано слово "погоджує", там написано "виражає позицію". Я пропоную врахувати це, в правках комітету внести ці зміни, щоб саме МКІП брало на себе відповідальність, щоб воно не позицію виражало, а саме погоджувало. І потім з нього спитати, чому він саме погодив, коли ця бібліотека, ця будівля перейде в якісь приватні руки. Це можна бачити, як це відбувається із забудовами кіностудії і з ліквідацією спеціальних шкіл.

Щодо цього питання, включити приватизацію я пропоную, назад повернути до закону, і вписати "погодженням МКІП".

ПОТУРАЄВ М.Р. Я повністю підтримую позицію народного депутата Павла Миколайовича Сушка. Більше того, під час попереднього обговорення Павло Миколайович зазначав, я хочу теж це підкреслити під стенограму, що це була його пропозиція, що треба також акцентувати між першим та другим читанням, можливо, не на рівні сільських бібліотек, але на рівні певному, визначити наявність літератури для дітей з особливими потребами. Бо дійсно книжка, наприклад, шрифтом Брайля коштує в

середньому 3 тисячі гривень, це величезні гроші, але є видавництва в країні, які видають такі книжки, і вони мають бути в бібліотеках обов'язково, і діти мають отримати доступ до таких книжок. І це має бути законом визначено. І ми з Павлом Миколайовичем про це говорили. Це має бути також відображено в законі.

Будь ласка, Павле Миколайовичу, ваша ремарка і потім Ірина Мирославівна.

СУШКО П.М. Дякую, Микито Руслановичу. У мене є 5 питань, які я хотів би обговорити. Або ми з вами спілкуємося на цю тему і запобіжники всі розставляємо, і тоді я можу віддати свій голос за цей законопроект.

Щодо того, що сказав Микита Русланович, так, дійсно, ми хочемо законом закріпити норму, щоб бібліотеки мали при собі в громадах такі книги, необхідні для дітей з інвалідністю, з порушенням зору, наприклад, з шрифтом Брайля. І якщо навіть сьогодні у них в громаді немає дитини, яка незряча або людини, яка незряча, це не значить, що вона завтра не з'явиться або не переїде до них проживати. Тому повинні передбачити наявність.

Щодо приватизації та заборони приватизації, та погодження. Ми приймаємо це?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я вважаю, що так.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Павле Миколайовичу, але, дивіться, якщо немає такої потреби, то забезпечувати всі бібліотеки, який у тому резон? Бо може вийти така ситуація, як зараз у нас з ФАПами. Дивіться, зобов'язали всі ФАПи зробити "розумне пристосування". Це кожен ФАП має витратити на "розумне пристосування" величезні кошти – понад мільйон, а потреби такої немає. От зараз ідеться про медичні послуги. То, можливо, давайте виходити з того, що ми маємо, яку ситуацію. І якщо є така потреба, то тоді забезпечувати.

СУШКО П.М. Вам для прикладу, селище Рубіжне Луганської області, там є санаторна школа для дітей з руховим порушенням. І вони також сказали, що немає

необхідності, проголосували і взагалі віддали під інше призначення. Ми ж не знаємо, яке там рішення місцева влада прийме.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, що ми можемо знайти коректне формулювання і виписати це між першим і другим читанням. Я вважаю, що ми маємо знайти формулювання. Я не бачу ніяких перешкод для того, що ми це зробили.

СУШКО П.М. Я хочу просто це під стенограму також сказати щодо погодження МКІП саме, а не виражає позицію МКІП. Ви погоджуєтесь зі мною, що МКІП має надати погодження?

ПОТУРАЄВ М.Р. Нам треба передати слово вже Ірині Мирославівні.

СУШКО П.М. Ні, у мене ще є.

(Шум у залі)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, дозвольте.

СУШКО П.М. Ну, я ще не завершив.

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз, зараз, Миколо Леонідовичу, одну хвилиночку.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А можна попросити колег, які в залі, все ж таки говорити в мікрофони, тому що ті, хто дистанційно, чує шум.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я зрозумів, Миколо Леонідовичу.

СУШКО П.М. Ще. До комітету, до депутатів надійшло 10 скарг від обласних дитячих бібліотек, просили включити до закону окремі норми про спеціалізовані бібліотеки для дітей як окрему структуру. В запропонованому проекті норми про ці бібліотеки розмиті за текстом, обслуговування дітей-читачів передбачено публічними бібліотеками, а спеціалізована бібліотека для дітей може бути лише її структурним підрозділом. В діючому законі види бібліотек прописано більш широко, тому у них є певні побоювання, що на підставі нового закону їх просто ліквідують. Я пропоную вивчити це питання і також поставити запобіжники. *(Шум у залі)*

Друге. В законі необхідно передбачити чіткі запобіжники щодо унеможливлення ліквідації, я вже про це казав, особливо комунальної форми власності, щоб їх не ліквідували за аналогією з цими школами.

В діючій редакції статті 14 передбачено, що бібліотеки, що є юридичними особами, не підлягають приватизації. В проекті закону ця норма відсутня, щоб ми також проговорили.

Мінсоцом надані пропозиції не тільки щодо забезпечення житлом, надані пропозиції щодо прав осіб з інвалідністю, вони також не враховані. В проекті закону, стаття 4, гірше прописані норми щодо підтримки користувачів бібліотек з порушенням зору, сліпих осіб з дислексією. Так, згідно проекту написано, що держава забезпечує вдосконалення бібліотечного обслуговування осіб, які потребують особливого соціального захисту та підтримки, в тому числі дітей, юнацтва, осіб з інвалідністю, осіб літнього віку, тимчасово переміщених осіб.

В діючому законі держава стимулює забезпечення бібліотек сучасною вітчизняною книжковою продукцією світової літератури у перекладі українською мовою на різних носіях, в тому числі адаптованої для сліпих, осіб з порушенням зору та осіб з дислексією, створює умови та координує діяльність з функціонування електронних бібліотек, в тому числі в спеціальному цифровому форматі для сліпих, осіб з порушенням зору та дислексією, тобто в діючому законі норми щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю прописані краще. Чому б не врахувати цю пропозицію Мінсоцу? Я пропоную врахувати це.

І також Мінсоц пропонує конкретизувати термін "спеціалізована бібліотека" для врахування інтересів осіб з інвалідністю.

Пропоную доповнити закон окремою статтею, в якій визначити чіткі умови створення спеціалізованих бібліотек для осіб з інвалідністю, територію обслуговування.

Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Микито Руслановичу, я перепрошую, можна до цієї саме пропозиції?

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, одну хвилиночку. Дивіться, у мене є форсмажорна ситуація. У нас дуже поспішає колега Качний. У нас є рішення, яке готували 3 колеги: пан Качний, пані Рябуха, пан Сушко.

Я в порушення, вибачте, регламенту комітету, я би хотів ad hoc зараз поставити на голосування, всі були там, майже всі колеги, я б зараз з вашого дозволу поставив би на голосування рішення по пункту 11 про затвердження рішення комітету за результатами виїзного засідання комітету на тему: "Захист прав дітей в умовах адміністративно-територіальної реформи та реформування системи інституційного догляду та виховання дітей в Київській області". Можна я це зроблю? Колеги дуже наполегливо працювали, там було дуже складне рішення. Я дуже всім дякую. Я дуже дякую вам в першу чергу, тому що це велика була робота, у вас було дуже багато там дискусій, але насправді дискусії плідні, так що я дуже всім дякую, і це рішення, яким можна пишатись.

Колеги, хто за те, щоб підтримати це рішення? Хто за? Проти? Утримались? Дякую. Рішення прийнято. Всім дякую. Олександр Сталіноленовичу, ви вас відпускаємо.

Колеги, повертаємось до розгляду цього питання, до розгляду питання про закон № 5002. Слово Ірині Мирославівні.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, я хочу сказати, що насправді законопроект про бібліотеки і бібліотечну справу, він є на часі, він є дуже актуальний, тому що всі наукові дослідження з соціології свідчать, що інтерес до читання в суспільстві падає і цю проблему, соціокультурну проблему нам потрібно спільно вирішувати. Ми розуміємо, що є різні підходи для вирішення цього питання. І один із цих підходів має реалізуватися через цей законопроект. В який спосіб? Насамперед я вважаю, що питання оновлення термінології, зміни структури і мережі - це все потрібно. Але разом з тим ми повинні не забути головне: як будуть фінансуватися бібліотеки і чи держава вповні бере на себе відповідальність за це фінансування? І тут я хочу сказати, що питання фінансування якраз не має чіткого окреслення, як було в попередньому законопроекті. Тому між першим і другим читанням, я думаю, що ми все-таки конкретизуємо статтю 4, щоб були зобов'язання, які лежали раніше на державі, щоб вони все-таки були забезпечені державою. Тому що якщо в бібліотеках не буде сучасної якісної книги, дитина в цю бібліотеку не прийде. Їй не буде що читати у бібліотеці. Це один аспект.

Другий аспект, який стосується статусу бібліотек. Дивіться, колеги, ми вже підняли питання про те, що у нас, власне, низкою законодавчих документів виписано статус бібліотек. І зокрема в Законі про бібліотеку ми покликаємося на державні соціальні нормативи. І в загальній частині державних соціальних нормативів, зокрема в другому пункті, чітко виписано, що на території України можуть створюватися і діяти публічні бібліотеки, що розрізняються за значенням, за місцем розташування - обласні, міські, районні, селищні, сільські, зокрема спеціалізовані бібліотеки для дітей, юнацтва, осіб з інвалідністю - відповідно до Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу".

Я думаю, що ми маємо якраз тут синхронізацію, що дитячі бібліотеки мають бути, дитячі і юнацькі бібліотеки, а також для осіб з інвалідністю. Як вони будуть, як філії чи

окремі - це питання нам треба обговорити. Але в чинному Законі про бібліотеки вони записані як філії. І тут пропонується теж як філії. Давайте ми це обговоримо, якою мірою воно відповідає суспільним запитам. Тобто чи будуть діти і наша молодь відвідувати більше бібліотеки.

І ще одне, третє питання, таке концептуальне, на яке б я звернула увагу. В який спосіб будуть створюватися публічні бібліотеки? Власне, ця процедура лежить як обов'язок на Міністерстві культури та інформаційної політики як засновнику чи це будуть визначати територіальні громади? Це теж важливе питання, тому що ми розуміємо, що в умовах децентралізації багато може бути таких процесів, які вільного тлумачення.

І я до прикладу хочу сказати, що на минулому тижні я побувала вже на засіданні однієї комісії, де буквально мало прийнятися рішення про закриття фінансування на одну із обласних бібліотек. Але ж не на кожному засіданні народний депутат буде присутній і розповідати про існуючі закони і тлумачити ці закони. Тому нам треба власне виставити усі запобіжники, щоб урахувати інтереси дітей, молоді, батьків, усіх, хто хоче читати і держава їм це гарантує, забезпечує це право, щоб вони мали можливість цю послугу отримувати. Але у нас є дуже гарна процедура - між першим і другим читанням подати усі пропозиції. І я думаю, що Євгенія Михайлівна запропонує створити робочу групу, де ми відпрацюємо усі деталі, тому що в даному законопроекті є багато позитивів. Питань, які нам треба зняти як дискусійні усього, я думаю, в межах трьох-п'яти. Тому, будь ласка, закликаю до консенсусу, через робочу групу напрацювати і відпрацювати ці пропозиції, і вийти на перше і на друге читання, щоб цей законопроект став законом. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді зараз Микола Леонідович, потім Гео Багратович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Коротко. Загалом теж я вважаю, що добре, що його зробили, і в першому читанні ми його підтримаємо. Що не врахували, що треба врахувати? Ми свого часу ще, здається, в 2016 році в Бюджетний кодекс ввели норму,

що як освітні, так і культурні заклади мають право отримувати кошти, тобто займатись господарською діяльністю.

Тут в статті 27 "основними джерелами фінансування державної, комунальної власності кошти державного, місцевого бюджетів" вилучаються норми, які регламентують господарську діяльність бібліотек. Це законодавчо буде обмежувати бібліотеки, тому що, наприклад, якщо я спонсор і хочу офіційно підтримати бібліотеку, то я не буду мати права це робити. Або надавати платні послуги бібліотека захоче. Вони повинні мати можливість це робити, і багато бібліотек, для яких це є частиною їхнього бюджету.

Щодо ліквідації бібліотек. Теж є деякі обтічні формулювання, тут про це колеги говорили перед цим, ну, наприклад, врахування думки населення відповідної територіальної громади при прийнятті рішення. Що значить "врахування думки населення"? Це як? Це опитування? Це референдум? Це громадські слухання? Такі речі мають бути конкретизовані.

Ще один пункт, який, мені здається, важливий насправді для всіх книговидавців в тому числі, тому що відповідно до чинної редакції передбачено, що сума витрат на поповнення бібліотечних фондів в державному бюджеті і місцевих бюджетах виділяється окремим рядком. Це зараз є. В законопроекті новому цього не відображено. І це одна з передумов реалізації програми поповнення бібліотечних фондів. І ця норма, з нашої точки зору, має залишитись, тому що ви знаєте, що є такі регіони, де поповнення фондів здійснюється місцевими бюджетами областей і міст і це допомагає і бібліотекам, і видавцям. Тому, думаю, таку норму теж треба залишити і, думаю, це можна поправити до другого читання.

Так само я підтримую колегу Констанкевич, те, що вона говорила.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Гео Багратович.

ЛЕРОС Г.Б. Тема з бібліотеками досить цікава. Я хотів би запропонувати разом з комітетом звернутися до Міністерства культури, є от дуже чудовий приклад: у Стокгольмі створили одну з найкрупніших бібліотек світу, де одразу підвищився інтерес до бібліотек. У міністерства є бюджети на реалізацію подібних проєктів. Можна взяти якийсь окремий приклад і зробити капітальну реконструкцію якоїсь бібліотеки, і це буде дуже гарним прикладом для інших міст.

КРАВЧУК Є.М. Краще збудувати.

ЛЕРОС Г.Б. Ну, збудувати, звісно, краще, пані Кравчук. Але міністерство має ці бюджети, і це було б дуже круто. Це як колись почали робити ЦНАПи. Раніше в Києві були, вибачте за вираз, совкові ЦНАПи, але їх почали реконструювати, зробили як центр "Готово", і це стало прикладом для інших міст. Ми можемо звернутися разом з комітетом до Міністерства культури і взяти і зробити...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Є прекрасна бібліотека на проспекті Перемоги. Сучасна абсолютно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Є бібліотека ім. Вернадського, є, до речі, Парламентська бібліотека. Так що ідея Гео Багратовича слухна.

ЛЕРОС Г.Б. Я на наступний комітет зроблю презентацію, як розроблялась ця бібліотека у Стокгольмі, який був там трафік до того, як побудували цю бібліотеку, і який трафік там був після, скільки туди молоді заходить на рік. І я вважаю, це могло би стати класним проєктом спільно парламенту та Міністерства культури. І це гарний якийсь слід залишити після себе.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ліза Богуцька.

БОГУЦЬКА Є.П. Дуже дякую. Я хочу підтримати ідею Гео, але я хотіла б, якщо в Гео є не тільки по Стокгольму, а й інші іноземні такі бібліотеки...

ЛЕРОС Г.Б. Я аналізував увесь світ. Абсолютно.

БОГУЦЬКА Є.П. Щоб мати найкращі приклади, які дійсно треба втілювати, тому що якщо ми не почнемо з найкращого, ми прийдемо до найгіршого. Тому треба брати найкращі проекти і просто їх втілювати.

ЛЕРОС Г.Б. Ще маленька ремарка. Якщо взагалі до цього підійти абсолютно серйозно, то можна знайти меценатів і разом із спільною співпрацею з комітетом, з міністерством, без залучення державних коштів це можна розробити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там у нас були Аксана Філіпішина і Лариса Петасюк. Але, колеги, дуже ви хочете щось сказати? Бо насправді ми дуже хочемо голосувати вже.

ФІЛПШІНА А.А. Так, дуже коротко. Дякую, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, пані Аксано.

ФІЛПШІНА А.А. Оскільки не прозвучав від пані Євгенії в переліку тих органів, які надали зауваження, Уповноважений з прав людини...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ФІЛПШІНА А.А. ... а ми 9 квітня направили свої зауваження, просто прошу звернути увагу, бо у нас так само величезні застереження стосовно того, що будуть загублені дитячі бібліотеки. Тому 6 статтю діючої норми треба повертати в

законопроект. І оскільки прозвучала пропозиція щодо створення робочої групи, ми б надзвичайно просили запросити Офіс Уповноваженого до участі в цій робочій групі.

Дякую.

СУШКО П.М. Можна я сейчас?

ПОТУРАЄВ М.Р. Павел Николаевич, пожалуйста.

СУШКО П.М. Пані Аксано, підтримую якраз те, що ви сказали, і буду наполягати на цьому. І буду просити долучити пані Аксану до робочої групи. І дійсно, є звернення дитячих бібліотек, чому їх думку не врахували. Оце питання. Якраз вони були раніше юридичною особою, а зараз вони входять в структурний підрозділ. Навіщо така необхідність є? Нехай вони так і залишаються, як були.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Наталя Розколупа.

РОЗКОЛУПА Н.І. *(Не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Можливо, з нею перервався зв'язок. А, вона є.

Будь ласка.

РОЗКОЛУПА Н.І. Так. Доброго дня. Хочу сказати з приводу дитячих бібліотек, так, зараз стоїть питання? Бо я дуже погано вас чую - з перервами. Всі норми, які є в чинному законі, перенесені в законопроект, ще одна норма додана - з приводу обласних. Це те, що я хотіла сказати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Нічого подібного. Це неправда.

РОЗКОЛУПА Н.І. Перепрошую. Ми робили порівняльну таблицю і все показали. Все збережено. Якщо там треба щось уточнити, то я ж думаю, що в ході доопрацювання буде все уточнено. Але абсолютно всі норми, які є у чинній редакції...

СУШКО П.М. Конкретно 6 стаття є чи немає? 6 стаття залишилась чи ні?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пані Наталіє, там багатьох норм з чинного закону насправді немає. Всі це аналізували.

СУШКО П.М. А як може автор закону стверджувати, що там воно є, а з'ясовується, що немає. Що це взагалі таке відбувається?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. за те, щоб підтримати це в першому читанні і до другого доопрацювати. З цим немає ніяких проблем.

СУШКО П.М. А як ми можемо в другому читанні додавати норми, які відсутні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Можемо, Павле Миколайовичу. Одна стаття по 116 статті Регламенту, я ж тому і запитав це зараз, коли ми починали обговорювати, що ми зараз це запустимо по 116-й і 6 статтю повернемо. В цьому немає проблеми.

СУШКО П.М. Є, здається, така можливість, що з врахуванням пропозицій комітету внести. Дивіться, якщо не одна стаття відсутня, а нам потрібно буде більше додати, як ми їх добавимо?

ПОТУРАЄВ М.Р. Якщо ми зараз підемо і в рішенні зазначимо, що ми ідемо по 116 статті Регламенту, то ми зможемо і не одну статтю додати. Ми вже так робили.

СУШКО П.М. Добре.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ще два слова пані Євгенія і голосуємо.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Міністерство культури буде говорити чи ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ларисо, хочете сказати два слова?

ПЕТАСЮК Л.В. Так, звичайно.

Доброго дня, шановний пане голово, члени комітету. Фактично я прослухала окремі зауваження, які були озвучені стосовно цього проекту, хочу сказати, що стаття 6 є в цьому законопроекті, але види бібліотек трошки по-іншому виписані. Якщо будуть пропозиції щодо деталізації саме видів цих бібліотек, як вони виписані конкретно в статті 7, тобто спеціальні і спеціалізовані, то ми готові попрацювати до другого читання і уточнити ті норми, яких потребують для безпосередньої сфери.

Щодо засновництва, це стаття 13, там чітко прописані законопроекти, що можуть бути засновником як центральні, так і місцеві, так і є інші засновники, тобто це все враховано.

Щодо таких нововведень, то хочу звернути увагу на статтю 20 ... на сьогоднішній день говорять про музейний фонд ... частини, і питання це врегульоване. Що стосується саме бібліотечного фонду, то воно наразі не врегульовано. Підтримую також попередніх виступаючих стосовно нововведень захисних, які упереджують стосовно ліквідації і реорганізації бібліотек, тому що ми постійно стикаємось з тим, що по Закону про культуру до нас пишуть про ліквідацію і припинення цих бібліотек і ми фактично зараз все робимо, щоб зберегти цю мережу. І саме ці нововведення і зміни, які пропонуються в цьому законопроекті, вони дадуть нам можливість додатково захищати і мати більше правових обґрунтувань щодо захисту бібліотек. В принципі, все.

Тому прошу підтримати за основу і в першому читанні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Ларисо.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, я дуже коротко підсумую. Прошу підтримати так як в рішенні комітету: за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання за 116 статтею. І ми одразу на наступному комітеті, коли будемо готові зі складом робочої групи, сформуємо, ми вже складаємо якраз ті пропозиції, які надходять до другого читання. Тому, звичайно, всіх запрошуюю. І найголовніше, що тут немає байдужих, всі розуміють, що це є важливий елемент стратегії якраз, скажімо так, збільшення читання і людей, які читають. І основне, щоб бібліотеки стали таким магнітом для усієї сім'ї, різних поколінь, і вони б, різні покоління, приходили б і, звичайно, щоб були оці от оновленні фонди. І відповідно ми, коли будемо голосувати бюджет на наступний рік, це відповідне фінансування Інституту книги на програми оновлення бібліотечних фондів і, звичайно, оновлення на рівні засновників – комунальних та органів місцевого самоврядування.

І впевнена, що ми якраз от прийняттям цього законопроекту просто дамо такий старт подальшим діям і по проектах, які можуть бути реалізовані разом з Міністерством культури.

І ви знаєте, таким прикладом, я думаю, що коли відновляться виїзні засідання і ми зможемо виїжджати за межі Києва, то ми обов'язково, в тому числі, подивимося, як функціонують уже хороші приклади бібліотек, бо є вже такі ентузіасти на рівні громад, і також відвідаємо бібліотеки, в тому числі, в невеликих містечках і селах, бо також є успішні приклади.

Тому прошу підтримати за основу і далі продовжити роботу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, давайте голосувати за те, що буде центром української громади – магазин і пивний ларьок або центр надання культурних послуг і бібліотека. Хто за центр надання культурних послуг і бібліотеку? Хто за?

СУШКО П.М. Із застосуванням статті 116-ї.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, статтею 116-ю. Дякую, Павле Миколайовичу.

Хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, далі питання, на жаль, важливе і не таке вже веселе...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Для стенограми. Підтримую у першому читанні...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ставлю на розгляд проект Постанови про вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстр. № 5343).

Доповідач у нас пані Марія Мезенцева. Вона, на жаль, на іншому комітеті. Але у нас є співдоповідач – наша колега пані Тетяна Рябуха.

Будь ласка, пані Тетяно, вам слово.

РЯБУХА Т.В. Доброго дня, шановні колеги. Дійсно, питання не таке веселе, тому що стосується дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України. За рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 19 серпня 1982 року щороку 4 червня у світі відзначається Міжнародний день безневинних дітей - жертв агресії. Всі ми знаємо, що з початку збройної агресії Російської Федерації на територіях деяких областей, зокрема Донецької і Луганської, згідно статистики загинуло більше 240 дітей, ще 56 пропали безвісти, а отримали поранення і травми за даними різних джерел – це близько 167, від 167 до 500 малолітніх громадян нашої держави.

Що пропонується даним проектом постанови? Проектом постанови пропонується вшанувати 4 червня на державному рівні Міжнародний день дітей - безневинних жертв агресії, пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Рекомендувати Кабінету Міністрів України у двотижневий термін з дня прийняття цієї постанови розробити та затвердити план заходів щодо вшанування на державному рівні пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Місцевим органам виконавчої влади вшанувати на місцевому рівні пам'ять дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України шляхом найменування навчальних закладів, закладів позашкільної освіти, топонімічних об'єктів.

Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені вшануванню пам'яті дітей.

У нас вчора було засідання підкомітету, на думку членів підкомітету цю постанову можна підтримати в цілому, але з єдиною пропозицією. Ця пропозиція стосується того, що вшанування пам'яті загиблих дітей має здійснюватись щорічно 4 червня. Тобто є пропозиція пункт 1 постанови викласти в наступній редакції: встановити в Україні День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, який відзначати щороку 4 червня, і також доопрацювати цю постанову з врахуванням техніко-юридичних вимог.

Дякую. Прошу підтримати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що тут не може бути заперечень. Тільки в мене питання: з нашим графіком цим, не дуже розумним, ми вписуємось, як ми зараз будемо ставити голосувати?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми будемо просити, мабуть, на позачергове засідання, тут є певна дата. Крім того, це ще допоможе тим колегам, які працюють у різних міжпарламентських...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну це ясно, що допоможе. Коли ми її поставимо на голосування, як ми її впишемо?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. На позачергову на наступному пленарному тижні.

ПОТУРАЄВ М.Р. На наступний пленарний тиждень. Ми її впишемо, так? Впишемо в позачергову.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Будемо просити, бо поки що, чесно кажучи, від нашого комітету жоден закон не потрапляє в позачергову. Це обурливо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це обурливо. Так.

Юрію Олексійовичу, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Не буду повторюватися. В рамках розгляду цієї постанови на підкомітеті я висловив свою позицію стосовно того, ну щодо форми і змісту даної постанови. От це, знаєте, такий певний піар на долі і жертвах, і загиблих дітях. Тому що в цій постанові є єдина сутнісна річ - це встановити День пам'яті і вшанування цих дітей.

Далі. Викликає, знаєте, питання: а яка ж кількість цих дітей? От нам має бути соромно як державі, що на сьомому році війни ми не знаємо точної цифри, скільки дітей загинуло. І тут навіть автори постанови пишуть: "Більше 240". То я вам скажу, що ця цифра - "більше 240" - це цифра ще 2016 року. І вона була порахована зокрема і мною, коли ми ініціювали в законодавстві таку категорію дітей, як діти, які постраждали від війни і збройних конфліктів. Далі вона повторювалась і в 2017, і в 2018, і зараз. Хоча кількість цих дітей реально за цей час збільшилась.

Але жоден орган влади - ні Міністерство соціалістики, ні Міністерство юстиції всіх урядів, які були, так і не взяли на себе оцю місію хоча би точно визначити цифру, а скільки ж цих дітей реально загинуло, скільки точно цифра дітей, які отримали поранення, скільки точно кількість дітей, які постраждали від військових дій і збройних

конфліктів, не дивлячись на те, що з 2016 року є навіть норма закону, яка їх про це зобов'язує.

Нагадаю шановним колегам, що відповідну постанову ми теж приймали нашим комітетом і цим скликанням Верховної Ради, де ставили певні завдання перед Кабінетом Міністрів. На жаль, ми так і не отримали відповіді, а ті рішення і доручення Верховної Ради, які були ухвалені, Кабінет Міністрів так і не виконав. І мене дивує, що в цій постанові не ставиться перед Кабінетом Міністрів завдання, як мінімум, виконати те, що ми їх уже зобов'язали по відношенню до цих дітей. Бо вшанування пам'яті для цих дітей - це важливо, але ще більш важливо сьогодні тим дітям, які отримали реальне поранення, які отримали травму, включаючи й психологічну, надати реальну допомогу.

Жодної методики, жодного центру, жодної дії з боку влади, на жаль, як попередньої, так і нинішньої, так і не зроблено по відношенню до цих дітей. Зате день вшанування, план заходів, як вшанувувати ми їх зобов'язуємо зробити. То, може, ми їх зобов'яжемо зробити методику, набрати спеціалістів, зробити центри і систему, як їм допомогти, як їх реабілітувати, як їх повернути до повноцінного нормального життя і хоча би на кінець-то сказати, а скільки цих дітей?

Крім того, я просив би, щоб тут в самій постанові і виправили певні помилки, тому що мова йде от в рішенні комітету, проекті рішення комітету про малолітніх дітей, про 240 там, але ну мова ж іде взагалі про дітей. Малолітні - це до 14-и, а гинули і після 14-и. Тому тут би я просив.

І крім того, я просив би так само комітет, ми з колегами підготували відповідний проект постанови, він не є альтернативним, тому що постанова не може бути альтернативною, але це окремий проект постанови, який певним чином збігається з даним проектом постанови. Він має назву: "Про заходи, спрямовані на вшанування пам'яті загиблих дітей та посилення соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів". Ще раз кажу, у нас законодавством визначена конкретна категорія дітей – дітей, які постраждали від військових дій та збройних конфліктів, як це, скажімо, і рекомендувала Організація Об'єднаних Націй. Я просив би, він зареєстрований або сьогодні, або вчора, цей проект постанови, я просив

би на наступне засідання комітету його внести і розглядати ці постанови разом. Можливо, автори даного проекту, який ми сьогодні розглядаємо, деякі речі, деякі пропозиції з нашого законопроекту, з нашої постанови врахують в частині якраз посилення соціального захисту реального дітей, а не просто вшанування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяна Василівна і потім Володимир Михайлович.

РЯБУХА Т.В. Ну, я би пропонувала все ж таки розглянути на цьому засіданні цю постанову і прийняти рішення.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, я не заперечую.

РЯБУХА Т.В. Єдине, що у нас є вже доопрацьовані техніко-юридичні вимоги. Я би хотіла під стенограму зачитати в доопрацьованому виді проект Постанови Верховної Ради про вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

"Враховуючи той факт, що на території Донецької, Луганської та інших областей із 2014 року внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України загинуло понад 240 дітей, незважаючи на те, що Україна, як і більшість держав світу, докладає максимум зусиль для того, щоб діти не піддавалися дискримінації, яка зокрема посилюється в умовах кризових ситуацій та під час збройних конфліктів, враховуючи рішення Генеральної Асамблеї ООН, яка під егідою ООН заснувала Міжнародний день безневинних жертв агресії, постановила відзначати його 4 червня кожного року, Верховна Рада постановляє: установити в Україні День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, який відзначати щороку 4 червня; рекомендувати Кабінету Міністрів України, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування розробити та затвердити план заходів щодо вшанування на державному та місцевому рівнях пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Комітет з питань гуманітарної та інформації політики.

Постанова набирає чинності з дня її прийняття."

Прошу підтримати дану постанову.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пане Володимире.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мене дещо бентежить, що представники політичної сили, яку представляє пан Юрій Павленко, постійно протиставляють питання вшанування пам'яті загиблих до уваги до живих. Ну, не треба так робити. Вчора було дуже багато критичних зауважень, що Закон про поховальний ритуал загиблих вояків нібито заважає нам говорити про якусь соціальну опіку над живими. Так само і тут. Давайте не вибирати "або - або". Ми повинні вшановувати загиблих, ми повинні робити все, від нас залежне, для того щоб так само опіку отримували і ті, хто живі.

І я вважаю постанову правильною і дуже вчасною, тому що нам треба, на жаль, і українцям, і світові нагадувати, що війна триває.

Дякую. Через це, очевидно, закликаю підтримати цю постанову.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, я тільки хочу ось що підкреслити перед тим, як ми перейдемо до голосування. Я би теж волів, щоб у цій постанові, можливо, з'явилися пункти, які торкалися б соціальної підтримки дітей, які постраждали від російської агресії на Донбасі, і не лише на Донбасі, а й в Криму, бо діти з сімей, які змушені були залишити окупований Крим, вони потерпали від, я би сказав, психологічного насильства щонайменше. І тут пан Юрій абсолютно правий. Але я сподіваюся, що ми і таку постанову зможемо прийняти – з відповідним зверненням до Кабінету Міністрів. І нам ніщо не заважає зараз прийняти таку політичну постанову, а потім прийняти, я б сказав, більш соціально спрямовану постанову. Але я вважаю, що і зволікати з такою соціальною постановою теж нам не варто, бо проблема дійсно є і вона дійсно гостра. І я

дійсно вважаю, що держава багато чого не зробила, і пан Юрій в цьому абсолютно правий.

Тим не менше, ставлю на голосування запропоновану постанову.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У мене коротке зауваження. Воно було і в цьому проекті постанови, і в тому, що колега зачитувала. Тут трошки інакше і там інакше, але сказано: "території різних областей, зокрема Донецької та Луганської". А колега зачитав: "Донецької, Луганської та інших". Може, ми обмежимося Донецькою та Луганською, бо я не знаю, де в нас ще є збройна агресія Російської Федерації. Є ще в Криму, в принципі, але це не область і там інший статус цього. Тобто що таке "різних областей"?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Володимир підказує, що мається на увазі, загиблі в результаті теракту в Харкові зокрема.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Теракт в Харкові не визнаний збройною агресією. Це дії агресора або дії, спровоковані агресором. Але в Харкові збройної агресії немає, в Харків війська не заходили.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну от пан Володимир вагається, наприклад, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, ну я розумію. Просто це дуже важлива тема, де має бути, в принципі, можна через кому сказати, що внаслідок збройної агресії та дій, спровокованих країною-агресором, і тоді так.

ПОТУРАЄВ М.Р. В редакції Миколи Леонідовича. Приймається, Миколо Леонідовичу, у вашій редакції.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Внаслідок збройної агресії та інших дій країни-агресора.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Приймається.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Одна репліка пану Володимиру.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я чому висловлював своє застереження? Я читаю пояснювальну записку і те, що спонукало авторів до даної постанови. Там мова йде якраз про понад 240 дітей, хоча ще Порошенко у 2018 році називав 242 дитини, а з того часу як мінімум одну дитину останнього місяця, власне, яка і спонукала до цієї постанови, ми ще маємо загиблу. Тобто оцих плюс-мінус 2-3 дитини це неважливо для нас, так? Чи для нас кожна дитина важлива? То, може, ми, нарешті, як парламент, вищий законодавчий орган, будемо точну цифру називати і пам'ятати кожну дитину, а не якусь "понад 240". Можна так про дітей говорити – "понад 240"? Я вважаю, що це просто навіть з точки зору нормативної, поваги і уваги до цих дітей вже є зневага до них, коли ми говоримо про "понад 240 дітей". Давайте назвемо оцю цифру. Давайте візьмемо тоді на себе цю відповідальність. Якщо вже ініціюється така постанова – вшанування пам'яті, то давайте станом на сьогоднішній день, сьогодні 14 квітня, що на 14 квітня у нас загинуло стільки-то – 243, може, 244, а може, і 500 дітей загинуло, розумієте? І це можна порахувати.

От я вам скажу, коли стояла задача, я вирахував.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ... *(Не чути)* Ми, на жаль, не можемо гарантувати, що поставимо крапку (?) 14 квітня.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ще раз. Ми станом на 14 квітня говоримо про понад 240 дітей, розумієте? Далі ми говоримо про: 56 - пропали безвісти, поранених – від 167-и до 500 малолітніх дітей. Як можна говорити? Ну це взагалі дуже просто порахувати. Ми маємо зараз цифру...

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, давайте не обговорювати зараз пояснювальну. Якщо ми повертаємося до постанови...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я просто до того, що на підставі цього приймається, де говориться і про поранених, і про загиблих, розумієте? Тобто це і є жертва. Дитина, яка отримала поранення, яка отримала психологічну травму, вона теж є жертвою військових дій, тільки вона потребує як жива сьогодні допомоги, щоб вона прожила довге і щасливе життя.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, ну ми ж погодилися з тобою, ніхто ж з тобою не сперечається, ніхто ж не підняв слово проти.

Пані Лізо, будь ласка.

БОГУЦЬКА Є.П. Може, нам взагалі уникнути кількості, тому що ми просто не знаємо точної... *(Шум у залі)* Чекайте. Я хочу сказати про що? В нас є наші громадяни, які зараз проживають в так званому "ДНР/ЛНР", куди ми не маємо доступу інформаційного і ми не можемо сказати. Вони там мешкають в гетто в тому і ми не знаємо, скільки там є дійсно загиблих дітей, тому ми не маємо точної кількості. Тому, може, нам уникнути взагалі кількості? Не понад, не до, а просто велика кількість дітей, яка буде уточнена після деокупації і точного підрахунку всіх дітей, коли це все закінчиться.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Або називати точну цифру, яку ми знаємо.

БОГУЦЬКА Є.П. Так. Тобто ми не можемо зараз кидатися якоюсь цифрою, до якої постійно будуть в нас якісь зауваження. Тому що ми постанову приймаємо з тим зауваженням, що вона не тільки на цей рік...

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Лізо, я поясню. Це є така практика, мені от пані Євгенія підказує, це є практика міжнародних організацій. Не даремно ми зауважили, чому нам потрібна навіть, на жаль, на сьогодні така неточна цифра, вона нам потрібна для того, щоб оперувати цією цифрою на міжнародному рівні.

БОГУЦЬКА Є.П. Тоді, може, зауважити, що це на 2018 рік було. Тому що дійсно ми не можемо сказати, скільки остаточно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це достатньо достовірні цифри. Ми порахуємо всіх. Коли ми закінчимо цю війну, от тоді ми порахуємо всіх. Ми не можемо наразі точно сказати, скільки ми втратили людей, ми не можемо зараз сказати, скільки ми втратили вбитими на фронті, ми не можемо зараз сказати, скільки ми втратили в катівнях. Ми порахуємо всіх, прийде такий день. Ми наразі не можемо порахувати всіх, на жаль. Але ми маємо оперувати якимись цифрами. На жаль, на міжнародному рівні нам потрібні якісь цифри.

Колеги, ставлю на голосування постанову з правкою...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тоді я просив би теж надати хоча би пояснювальну записку. Ну, Мінсоцполітики точно знає, яку кількість вже вони надали статусу дитини, яка постраждала від збройних конфліктів. Тому я просив би теж в рамках цього рішення звернутися до Мінсоцполітики з тим, аби вони надали звіт щодо виконання отієї постанови (*Шум у залі*), яку ми ухвалювали в частині захисту дітей, які постраждали від військових дій і збройних конфліктів, з тим, аби вони надали, от станом на сьогодні, і це теж мають використовувати ті...

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримується повністю.

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...які працюють в міжнародних організаціях, кількість дітей, які отримали цей статус. Я зараз просто, щоб не помилитися, але вже в десятках тисяч вимірюється ця кількість дітей. Те, що вони реальної допомоги не отримують, це, на жаль, біда. Але те, що ці діти вже з статусом є, це хоча би уже певна більш-менш точна цифра. І ми розуміємо обсяг проблеми, обсяг того фінансування і обсяг тієї підтримки, можливо, і міжнародної, яка нам потрібна для того, щоб ми реально дійшли до кожної дитини, яка сьогодні допомоги потребує. Тому оце я просив би, щоб врахували в самій там і пояснювальній записці, і далі у відповідних матеріалах.

Ну і теж, для стенограми, просив би на наступному комітеті розглянути відповідний теж проект постанови, який стосується цієї дати і завдань, і заходів держави по захисту дітей. На наступному комітеті.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді, колеги, ставлю на голосування рішення комітету про прийняття постанови в редакції, яку під стенограму було зачитано Тетяною Василівною Рябухою, з поправкою першою Миколи Леонідовича Княжицького, другою пані Богуцької, щонайменше 240 загиблих дітей, так? Це дві поправки у нас буде: поправка Княжицького, поправка Богуцької. Ну, в цьому ж рішенні або хай буде окреме, проголосуємо все одно, я думаю, одноголосно, звернутися до Мінсоцполітики, як озвучив пан Юрій Павленко, про надання достовірних даних.

І третя складова цього рішення, Павло Миколайович, за згодою, якщо ви не проти, ми тоді комітетом звертаємось до пана Павленка, пані Рябухи, пана Сушка, які у нас ведуть, курують цю тематику, підготувати на наступне (або ми можемо дати вам більше часу) проект такої соціальної постанови про підтримку дітей, які постраждали від бойових, вибачте, від збройної агресії Російської Федерації на Донбасі. Добре? Все.

Значить, хто за таке рішення комітету, прошу голосувати. Хто за?

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Проти? Утримались? Ясно. Рішення прийнято. Пан Павленко утримався. Дякую, рішення прийнято.

Колеги, ми переходимо до наступного питання порядку денного: це проект Постанови про додаткові заходи з ушанування пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру та Голокосту (реєстр. № 5290) авторства пана Володимира В'ятровича. Доповідає пан Володимир В'ятрович.

Значить, я хочу попросити, я не зможу вести це питання через моральний конфлікт інтересів. Я вів розмови з цього питання з різними людьми, я вів консультації. Ну так. Але я тут єдиний єврей, у якого є люди, які постраждали (в сенсі були вбиті) в Голокост. Вони не лежать у Бабиному Яру. Я не можу обирати, я не можу обирати. Я про це багато думав учора. Я не можу обирати між різними варіантами вшанування загиблих євреїв. Не ставте мене на розтяжку. Ось що я вам хочу сказати. Для мене немає російського проекту, українського проекту. Для мене є вбиті євреї, для мене є вбиті українці, росіяни, роми - різні люди, які там лежать. В першу чергу євреї, оскільки зараз ідеться про меморіалізацію їх пам'яті.

Я дуже перепрошую, я по цьому питанню головувати не буду і голосувати не буду.

Ірино Мирославівно, ви мій перший заступник, я передам вам головування з цього питання. І на це питання залишу залу засідань. А потім ви мене покличете.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги! Отже, питання є в порядку денному. Для мене воно є несподіваним в плані тому, що голова має конфлікт інтересів. Але ми мусимо це питання розглянути, тому я передаю слово автору проекту постанови пану В'ятровичу.

Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Доброго дня. Чесно кажучи, більш ніж здивований позицією і голови комітету. Не вбачаю жодного конфлікту інтересів у тому, що ми зараз будемо

говорити саме про вшанування жертв Бабиного Яру. Дуже дивним мені є акцентування на етнічному походженні, тому що я знову-таки як українець був ініціатором і готовий далі бути ініціатором безлічі законопроектів, які пов'язані з ушануванням пам'яті українців, євреїв, поляків - усіх тих, які загинули на українській землі. І тут етнічне походження не має жодного значення. Тут ідеться про якусь громадянську відповідальність щодо того, щоб в Україні були належно вшановані всі люди, незалежно від етнічного походження.

Але перейду безпосередньо до цієї постанови. Отже, цього року 80 років трагедії Бабиного Яру. Українською державою зроблено досить багато для того, аби вшанувати пам'ять її жертв, але очевидно, що ці сумні роковини це додатковий привід для того, аби сконцентрувати свої зусилля і продовжити цю роботу. Крім того, звичайно, що є додатковий чинник, який актуалізує зараз цю тему, і це той додатковий чинник, про який уже неодноразово говорилося тут на дискусіях, мова йде про спробу реалізації на території цього місця пам'яті російського проекту, за підтримки російського бізнесу, який, на нашу думку, є достатньо небезпечним підходом до меморіалізації Бабиного Яру, і, власне, це і спонукало нас до підготовки цієї постанови.

Я дуже вдячний понад 30 депутатам з всіх фракцій і груп фактично, за винятком ОПЗЖ, які є співавторами цього законопроекту. Дуже вдячний, що і експерти, і історики, які брали участь в розробці державної концепції меморіалізації Бабиного Яру, теж проконсультували нас при розробці цієї постанови.

Отже, що є в постанові? В цій постанові ми закликаємо до об'єднання зусиль усього українського суспільства для запобігання повторення злочинів проти людяності та будь-яких проявів геноциду. Постанова визнає за необхідне забезпечити належне вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру та реалізацію у зв'язку з цим заходів, передбачених ще попередньою постановою, рекомендації до 75 роковин трагедії Бабиного Яру, які були ухвалені постановою Верховної Ради у 2016 році.

У постанові так чітко окреслено, ми пропонуємо вважати неприпустимою участь в будь-якій формі реалізацію заходів з ушанування пам'яті жертв Бабиного Яру

організацій, засновниками яких є керівники, бенефіціарними власниками яких є громадяни держави-агресора, тим більше російських юридичних осіб.

Постанова доручає уряду розглянути та затвердити проект концепції комплексного розвитку меморіалізації Бабиного Яру з розширенням меж Національного історико-меморіального заповідника "Бабин Яр", який розроблений робочою групою при Інституті історії Академії наук України, і був представлений у нас тут, на комітеті.

Також доручається уряду розробити та подати на розгляд парламенту проект державної цільової програми, спрямованої на забезпечення комплексного розвитку меморіалізації Бабиного Яру, і звичайно передбачити належне фінансування визначених цією постановою заходів як у нинішньому році, так і при плануванні бюджету на наступні роки.

Переконаний, що ухвалення цієї постанови врешті-решт розставить всі крапки над "і" в гарячих суспільних дискусіях, покаже врешті-решт, власне, державні пріоритети в меморіалізації пам'яті жертв Бабиного Яру, і я переконаний, що це якраз дуже важливий крок для того, щоб пам'ять про Бабин Яр, про всіх жертв Бабиного Яру була тим чинником, який буде об'єднувати українське суспільство.

Я буду дуже вдячний за підтримку цієї постанови.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую, пане Володимире.

Отже, я прошу членів комітету висловити свою позицію щодо цієї постанови і хотіла б зараз уточнити, скільки присутніх зараз у нас є членів комітету, оскільки в залі знаходиться лише п'ятеро. Я прошу підтвердити свою присутність. Пане Княжицький, ви з нами?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я з вами і я підтримую постанову Володимира В'ятровича і пропоную за неї голосувати.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую.

Пані Софіє. Пане Нальотов.

НАЛЬОТОВ Д.О. Так, я з вами.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую.

Пане Абдуллін.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути)*

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Абдуллін, є? Отже, нас є дев'ятеро.

ФЕДИНА С.Р. Я так само, Софія Федина, підтримую постанову Володимира В'ятровича. Повністю погоджусь з позицією.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, станом на зараз присутніх є дев'ятеро членів комітету: п'ятеро тут, в приміщенні, четверо на ZOOM-зв'язку. Тоді ще раз звертаюсь до членів комітету з проханням висловити свою позицію. Якщо вона не буде висловлена, тоді будемо переходити до голосування.

Хтось бажає висловитися?

КАВАЦЮК Р.В. Шановні колеги, Руслан Кавацюк, представник фонду, який було згадано у виступі пана В'ятровича. Чи можна мені?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Руслане, хвилинку, якщо зараз не виявиться бажаючих від народних депутатів, тоді ми вам передамо слово, і представникам громадськості, Академії наук, можливо, тобто хто хоче тоді висловитись, я вже передам.

Отже, народні депутати. Немає бажаючих.

Тоді, будь ласка, пане Руслане, ще раз представтесь і вам слово.

КАВАЦЮК Р.В. Дякую.

Доброго дня, шановні народні депутати, шановні колеги, гості засідання. Оскільки було згадано в такий трохи, скажемо так, упереджений спосіб нашу діяльність і знову продемонстровано спосіб навішування ярликів на українські громадські організації, я почну коротко з цитати Міжнародної хартії меморіальних музеїв. Вона каже в своєму першому пункті, що спільна культура пам'яті не може і не повинна регламентуватись спеціальними розпорядженнями. З огляду на надзвичайно різний історичний досвід меморіальні музеї мають прийняти співіснування різних меморативних імперативів, спрямованих на плюралістичні культури пам'яті. Інституції повинні прагнути до співпраці, а не змагальності, яка може призвести до боротьби за домінування. Мені здається, що це саме той випадок, про який говориться в цьому першому пункті Міжнародної хартії меморіальних музеїв, і саме про її радше порушення ідеться.

Я можу лишень сказати, що нам видається важливим уникати політизації та інструменталізації історії, інакше це все виглядає як дорога до таких, знаєте, напівтоталітарних країн, а саме за цінності свободи зараз бореться наша країна. З нашої точки зору, цей проект постанови робить більше шкоди ніж користі і де-факто віддаляє нас від європейського цивілізаційного простору.

До речі, є певні питання також і щодо юридичних аспектів проекту цієї постанови, на які ми також би хотіли звернути увагу. Про них більш детально і фахово скаже моя колега Марина Корнієнко.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Руслане, дякую, але справа в тому, що ми не будемо сьогодні обговорювати, ми вже обговорювали на попередньому і ми вам дали слово, включили вас.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якщо можна, то я відреагую.

Я дуже здивований тим, що такого роду постанови вважають якимось диктатом з боку держави і так далі, Хочу нагадати, що постанови, які присвячені тим всім трагічним зокрема роковинам в історії України, регулярно приймаються українським парламентом і тільки сьогодні кілька хвилин перед тим ми говорили про ще одну трагічну сторінку української історії, вже сучасну війну, вшанування пам'яті дітей загиблих. Нічого в цьому авторитарного немає. Хочу нагадати, що крім таких постанов загальних про ті чи інші трагічні роковини, які відзначаються в Україні, ми мали низку постанов, які ухвалені парламентом, які присвячені безпосередньо і Бабиному Яру, і в 2016 році була ухвалена така постанова. Тому ці якісь оцінки цього проекту як такого, що нібито свідчать про недемократичні цінності, вони є дуже дивними і дуже далекими від істини. Це нормальна практика, і далеко не тільки в Україні, але й у сусідніх державах, де держава саме таким чином, через різного роду законодавчі акти, виявляє свої чіткі позиції щодо важливих для держави питань національної пам'яті.

Дякую.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пані головуєча, у мене до вас є прохання. Дивіться, в цій постанові ні про жодні фонди, яких є багато, ні про інші організації не йдеться. Йдеться про вшанування пам'яті Голокосту. І я вважаю будь-які спроби прийняття цієї постанови антисемітськими і антиукраїнськими діями будь-яких людей. І я попрошу далі, а я вважаю такі заяви антисемітськими і антиукраїнськими, в обговорення нашого комітету не включати, тому що ми обговорюємо текст постанови, а не те, як нам не вшанувати жертв Голокосту. Прошу ставити на голосування.

Дякую.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую, пане Миколо. Ми вас почули. Якраз прийшов Павло Миколайович і ми будемо переходити до голосування за дану постанову.

Отже, шановне товариство, ми не будемо обговорювати зараз постанову, тому що позаминулого комітету ми вже про це все переговорили. Я тільки хочу узгодити кількість народних депутатів, які зараз...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 9.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, нас 9. Тому ставлю на голосування питання про ухвалення проекту Постанови про додаткові заходи з ушанування пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру та Голокосту. Реєстраційний № 5290 від 19 березня 2021 року за авторства пана В'ятровича Володимира та багатьох інших.

Отже, хто за даний проект постанови, прошу підняти руки.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, 6 присутніх - за.

Хто утримався?

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов - утримався.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вже 10.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. 4 - утримались.

Проти? Немає. Дякую.

Отже, рішення ухвалене.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! Дякую всім за підтримку цього рішення. Думаю, воно буде дуже важливим. Сподіваюсь на підтримку в сесійній залі.

Дякую.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, продовжуємо роботу нашого комітету. Переходимо до законопроектів, з опрацювання яких комітет не є головним. І пропоную до вашого розгляду проект закону...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Микита Русланович повернеться...

(Шум у залі)

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. А я поки зачитую. Читаю і сподіваюся, що він надійде.

Проект Закону про внесення змін до додатка № 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо створення Меморіального простору пам'яті жертв трагедій Бабиного Яру та Голокосту, реєстраційний № 5287 від 19 березня 2021 року, за авторства народної депутатки Тимошенко Юлії Володимирівни та інших.

Отже, тут присутній пан В'ятрович як співавтор. Я надаю йому слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Отже, це знову-таки наступний крок до меморіалізації Бабиного Яру, підтримки з боку держави. В даному випадку йдеться вже про внесення змін до бюджету для того, щоб отримати відповідно фінансову підтримку в реалізації проектів, пов'язаних з меморіалізацією Бабиного Яру. Я вдячний колегам з "Батьківщини", які ініціювали цей законопроект, і закликаю голосувати за нього, підтримати його.

Дякую.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, шановні колеги народні депутати, хто волів би висловитися? Якщо немає, тоді ставимо питання на голосування.

Отже, хто за те, щоб підтримати проект Закону про внесення змін до додатка № 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо створення

Меморіального простору пам'яті жертв трагедій Бабиного Яру та Голокосту (реєстраційний номер 5287 від 19 березня 2021 року)? Хто за?

Пане Микито, ми перейшли до шостого питання.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це зміни до бюджету.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я утримався.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І я утримався.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я утримався.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Ми – за.

Отже, порахуйте, будь ласка, скільки за.

(Шум у залі)

(Відбувається підрахунок голосів)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Абдулін - за. Федина - за. Княжицький - за.

(Загальна дискусія)

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, шестеро.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А Налъотов?

(Загальна дискусія)

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, скільки - за?

6 – за.

Хто утримався, колеги?

(Загальна дискусія)

(Відбувається підрахунок голосів)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Утримався.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, утримались?

(Загальна дискусія)

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Семеро - утрималися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте все ж таки голосувати, тому що люди дехто в залі або не в залі. Поставте на голосування, поррахуйте присутніх...

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Миколо, ми вже проголосували: 6 – за, 7 – утрималися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тобто є семеро антисемітів, включаючи Потураєва, які проти фінансування вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру. Я правильно зрозумів, Микито Руслановичу?

(Шум у залі)

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, продовжуємо засідання комітету. Я передаю слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу!

БОГУЦЬКА Є.П. (?) Можна мені слово сказати? От зараз пан Княжицький просто образив Микиту Потураєва, тому я не можу з цим згодитися, я відкликаю свій голос зараз від самої постанови.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Тоді ставити треба знову, повертатися до розгляду питання. Так?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У нас є 9 голосів для того, щоб повернутись?

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте. Щоб відкликати голос, по закону потрібно, щоб дві третини всіх присутніх проголосували за повернення. По-перше.

По-друге. Я пана Потураєва не образив, а поставив йому запитання і хотів би отримати від нього відповідь.

Микито Руслановичу, з вашого дозволу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Давайте трішки спокійніше з емоціями. Я насправді здивований, що, власне, другий законопроект, який передбачає просто державне

фінансування для утримання державного заповідника з нагоди 80-х роковин трагедій, які там сталися, на жаль, не отримав підтримки. Це дивно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І цей проект постанови жодним чином не вступає, проект закону жодним чином не вступає в конфлікти з жодним іншим громадським чи будь-яким іншим проектом. Існує державний заповідник, який потребує фінансування у 80-річчя Голокосту, і не давати його, і не голосувати, колеги, це публічний, так, з моєї точки зору, це публічний антисемітський крок, тому що ми не можемо не підтримати державний заповідник фінансуванням. Ми в цьому не засуджуємо законі інші проекти, які можуть реалізовуватись. Тому жодних образ тут немає. Мені прикро. І я вас закликаю не робити помилки. Все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, я не хотів, як ви пам'ятаєте, я не хотів висловлюватись з приводу постанови, яку ви підтримали, з приводу проекту попереднього, 5 пункту.

А з приводу цього проекту, 6 пункту хочу сказати наступне. Ніхто не ставить під сумнів необхідність фінансування державного заповідника, але в мене виникає питання, коли зненацька, зненацька ми беремося виділяти гроші, які не були передбачені проектом державного бюджету, для того щоб профінансувати проект, якого, на мій погляд, можливо, він існує, ми бачили різні презентації, але підтвердження... *(Шум у залі)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* ... це не постанова. Це різні речі. В законопроекті взагалі немає про жодну концепцію. Йдеться про заповідник, який потребує фінансування...

ПОТУРАЄВ М.Р. В чому тоді потреба зараз виділяти гроші, які не були передбачені?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* До 80-х роковин, вважаємо, що для того, щоб приготуватися, треба більше фінансування, ніж у щорічному плановому режимі...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, 80 років!

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...так робилось в 2016 році, так само до 75 роковин пам'яті жертв Голодомору додатковий бюджет виділявся для того, щоб заповідник мав можливість приготуватися зокрема до цих роковин. Тут не ідеться, ще раз кажу, про фінансування якогось проекту, ідеться про підтримку заповідника.

ПОТУРАЄВ М.Р. При тому, що, Володимире, попередньою постановою фактично ви заблокували державно-приватне партнерство, хочете заблокувати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. По-перше, ще нічого не ухвалено парламентом. Це перше.

Друге. Що ви називаєте державно-приватним партнерством, яким чином воно регулюється в даному конкретному питанні? Це гарні слова, які, на жаль, жодним чином ще не підтвержені законодавчими інструментами. Я за державно-приватне партнерство.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги, вибачте, я вимушений покинути засідання комітету, тому що брати участь в заходах, де відмовляються вшановувати на державному рівні 80 років Голокосту, я не хочу і мені соромно брати в цьому участь і соромно бути присутнім при такому глумленні над пам'яттю людей, які загинули. Вибачте, дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Аналогічно, вибачте...

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А кворум є?

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, кворум є.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Треба повернутися до розгляду питання. Набрати 9 голосів і переголосувати.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. З присутніх...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 9 голосів. Кваліфікована більшість.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Насправді, я, можливо, трохи розгублений. Я хочу послухати позицію МКІПу щодо фінансування державного заповідника Бабин Яр.

ПЕТАСЮК Л.В. Якщо можна, я виступлю. Світлана Валеріївна побігла в МЗС.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

ПЕТАСЮК Л.В. Я просто озвучу нашу позицію. Міністерство підтримує проект закону. Але ми хотіли би просто зауважити, що в нас вже є програма, код 3801280,

якщо на розгляд народних депутатів збільшення (?) коштів за цією програмою, щоб не створювати нову, тому що Мінфін завжди нам говорить про застосування ... цільового методу при плануванні державного бюджету, яка не передбачає включення під програму. А в цілому саму ідею і мету законопроекту ми підтримуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді добре. Якщо ми підтримуємо зараз... Якщо у нас зараз буде зв'язок з паном Кабановим, у нас буде 9. Є зв'язок? Добре... Якщо вони підтримують, то, значить, там ідеться... 300? 300.

Пані Ларисо, скільки вам потрібно на цей...

(Шум у залі)

ПЕТАСЮК Л.В. Потрібно що саме? Просто погано чути.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там закладено зараз 300 мільйонів, а вам скільки потрібно?

ПЕТАСЮК Л.В. 300 мільйонів, у принципі, якщо дадуть, нам буде достатньо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ясно.

ПЕТАСЮК Л.В. Просто щоб це простіше було, бо Мінфін завжди зауважує, що дуже складний процес - створювати додаткові підкатегорії, підкоди вже в існуючому додатку...

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, у нас є зв'язок з паном Кабановим.

Колеги, хто за те, щоб повернутися до розгляду питання № 5? Хто за? Прошу фіксувати.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Нальотов – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Кабанов – за. Абдуллін – за.

Є 9 голосів, так?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так. Разом із Кабановим - 9.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, хто за те, щоб відхилити проект Постанови № 5290? Хто за? Рахуйте, будь ласка.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Александр Евгеньевич, вы за? Руку поднимите, если за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Олександр Кабанов, озвучте свою позицію.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Рішення прийнято, колеги.

Колеги, по шостому питанню рішення було прийнято чи ні?

(Загальна дискусія)

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Не було.

Колеги, я пропоную підтримати шосте питання.

(Загальна дискусія)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановний головуєчий, я прошу пояснити позицію щодо відхилення постанови, яка була проголосована.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пане Володимире. Ми вважаємо, що саме державно-приватне партнерство дозволить нам на належному рівні вшанувати 80-у річницю Голокосту...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я вважаю, що те, що зараз відбулося, це свідоме, по-перше, порушення Регламенту, по-друге, Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики щойно свідомо зіграв на користь російського проекту. Це абсолютно неприпустимо. І очевидно, що будемо звертатися до громадськості, інформувати про те, що сталося зараз тут, сьогодні на комітеті – речі, які неприйнятні для українського парламенту. Постанова про вшанування пам'яті жертв Голокосту і Бабиного Яру була проголосована. Після цього, після якихось незрозумілих консультацій цю постанову переголосовано. Я переконаний, що ми можемо з упевненістю говорити про російський вплив на переухвалення цього рішення. Мені соромно, що колеги, які представляють український парламент, не здатні проявити свою незалежну українську позицію. Мені

соромно, що тут, на Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики, цей комітет став ще одним майданчиком для розігрування російських інформаційних ігор.

ПОТУРАЄВ М.Р. Маєте право на таку позицію.

БОГУЦЬКА Є.П. (?) Ніяких консультацій не було. Була образа, коли всіх, хто не проголосував, пан Княжицький назвав антисемітами, і особисто Микиту Потураєва. Це образа, на яку я не можу просто дивитися спокійно, тому я і відкликала свій голос. Нічого кулуарного тут зараз не відбулося. Тому слідкуйте за тим, що ви говорите і як ви ображаєте тих, хто знаходиться з вами в одному комітеті, і все.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу оформити це в протокол, який ми, очевидно, будемо оскаржувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, прошу підтримати проект закону № 5287, оскільки ми почули позицію МКІПу і вважаю, що дійсно заповідник треба підтримати фінансово. Хто за те, щоб підтримати законопроект 5287? Хто за?

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну ми не головні все одно тут...

ПОТУРАЄВ М.Р. Проти? Утримались? Рішення прийнято. Дякую.

Колеги, наступне питання порядку денного – проект закону 5238 авторства Мар'яна Богдановича Заблоцького. Це законопроект про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки вітчизняного книговидання.

Колеги, тут у нас...

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...*(Без мікрофону, не чути)* ...тому що я не розумію, яким чином було ухвалено рішення про перегляд постанови.

ПОТУРАЄВ М.Р. 9 голосами ми повернулись.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...*(Без мікрофону, не чути)* ...скільки людей було присутніх на зв'язку. Немає поки що підтвердження, що було достатньо людей для такого голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, ви не можете зупинити засідання. Я головую тут.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ... *(Без мікрофону, не чути)* ... не було достатньої кількості людей для такого переголосування. Прошу ще раз проголосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, голосування відбулось. Я тут головую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Скільки людей було присутніх? Чи був кворум?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, звичайно, був кворум. Я б не вів засідання, якби не було кворуму.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ... *(Без мікрофону, не чути)* Я не впевнений у тому... ...

ПОТУРАЄВ М.Р. Якщо ви не впевнені, можете підняти стенограму, подивитись потім. Це ваше право.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Якщо колега Володимир каже, що не впевнений, що зараз було неправильне (?) рішення чи впевнений він, коли "за" було прийнято рішення?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так, тому що 3 людини вийшло після того, коли ... спробували переголосувати (?). На трьох людей кількість кворуму зменшилась. *(Шум)*

Колеги, давайте без маніпуляцій. Це дуже брудні маніпуляції. Це дуже брудні маніпуляції на дуже чуйній темі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так ви ж самі сказали, що...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це дуже брудні маніпуляції на дуже чуйній політичній темі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

В'ЯТРОВИЧ В.М. ... тому що тоді були присутні і Федина, і Княжицький, і В'ятрович.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А чому ви вийшли?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Власне, через те, що ви не готові були підтримати другий законопроект.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А кворум був тоді?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Федина не голосувала.

(Шум у залі)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Федини не було. Перепитайте, будь ласка, Федину, її не було.

ФЕДИНА С.Р. Товариство, після того, як пішов Княжицький і В'ятрович, я так само залишила засідання комітету.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Кворуму не було.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Як не було? Був кворум.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз! Федина не брала участі в засіданні, кворуму не було. Переголосування не дійсне.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дивіться, був Кабанов.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* Її не рахували, тому що...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз, рахуйте, будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Та не рахували Софію Романівну!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Рахували ви її.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Рахували!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ... з технічних причин...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Яка кількість людей мала бути присутня? Прошу!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дайте, будь ласка, сказати. Дивіться, з технічних причин не брала участі в голосуванні Софія Романівна.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Що значить "з технічних причин? Вона була відсутня!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вона не була відсутня.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Вона була відсутня. Софіє Романівно, ви були відсутні?

ФЕДИНА С.Р. Члени комітету, після того, як Княжицький і В'ятрович залишили комітет, я так само залишила участь у комітеті.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Кворуму не було.

ФЕДИНА С.Р. Повернулася після того, як почали знову обговорювати це питання, але вже після переголосування.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Постанова 5290, були присутні (ті, хто були у залі): Сушко, Кравчук,, Рябуха, Боблях, Потураєв. Це ті, хто були в залі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І Богуцька.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* І Богуцька. Констанкевич Ірина Мирославівна проголосувала - утрималася. Це ті, що були в залі.

Онлайн були: Абдулін, Кабанов і Нальотов. Вони проголосували – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. І Кабанов.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Назвали Кабанова.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Кабанов був онлайн.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Він і зараз онлайн.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ви можете підтвердити голосування?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Кабанов Олександр Євгенійович, ви можете зараз підтвердити, що ви проголосували за повернення?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Абдуллін, Нальотов і Кабанов, прошу...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Для чого зараз знову те саме робити...

В'ЯТРОВИЧ В.М. А для чого було переголосовувати постанову, поясність будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* Ну тому що, по-перше, дивіться, колега Богуцька сказала, що вона хоче відкликати свій голос. Це перше питання. Ну і питання... Я не був присутній на голосуванні тільки з тим, що *(нерозбірливо)* на той момент я змушений був покинути залу. Я б хотів також взяти участь у голосуванні. Ну от, зібралися. Ви просто пішли. Я не розумію, чому всі повиходили. бути на місці і голосувати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ще раз, постанову було проголосовано. Після цього здійснено дивні маніпуляції щодо переголосування цієї постанови. Я хочу зрозуміти, що був достатній кворум присутніх в залі – перше. Друге...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)* ...був кворум чи...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Так, так, так.

Прошу секретаріат пояснити пану Сушку про те, що кворум на першому голосуванні був...

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тепер прошу пояснити мені, добре, пану Павлу пояснили, що кворум був на першому голосуванні, тепер хочу я зрозуміти, що кворум для голосування на другому голосуванні був.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Як ви хочете, щоб це пояснили? Щоб кожна людина, яка тут була...

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...підтвердили присутність тут достатньої кількості...*(Шум)* Ні, я хочу, щоб підтвердили тут достатню присутність депутатів, які говорять про те, що в залі і на зв'язку був кворум. Поки що я цього не бачу. Через це я вважаю рішення переголосоване недійсним.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну ви можете це вважати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Є відеотрансляція, відеофіксація. Це все зафіксовано.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну звичайно.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Колеги, присутній от Кабанов Олександр онлайн. Скажи свою позицію, Олександрє.

КАБАНОВ О.Є. За відхилення постанови....

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні, це за повернення до питання.

КАБАНОВ О.Є. ...Моя позиція за відхилення. Бо у мене звуку немає.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Спочатку було повернення, а потім відхилення.

СУШКО П.М. Спочатку було повернення, а потім за відхилення.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добре, ще раз. Яка кількість людей, вважається, була учасниками цього голосування всього?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Всього - 10.

1 - утримався. 9 - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Можна по прізвищах усі 10?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, погано чути)* Потураєв, Кравчук...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вибачте, прізвища...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Боблях, Рябуха, Богуцька, Абдуллін, Нальотов...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І Кабанов.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І Кабанов.

(Шум у залі)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добре. Тепер за перегляд скільки проголосували?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 9.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. За перегляд проголосувало 9.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ...крім Констанкевич, яка утрималася...

В'ЯТРОВИЧ В.М. У мене запитання до пана Абдулліна. Ви голосували за те, щоб відхилити постанову?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це зафіксовано на відео, пане В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я хочу почути цю позицію пана Абдулліна.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. За повернення до питання.

(Шум у залі)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане Олександрє, я хочу почути вашу позицію.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну це якийсь допит, я не знаю...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Чому допит? Якщо людина...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ви прокурор?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, а що ви зробили, у що ви перетворили цей комітет? Я не розумію.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ... коли ви ображаєте людей!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я когось ображав, перепрошую? Я когось особисто ображав?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні. Ви - ні. Я сказала свою позицію.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Можна, ще раз, я хочу почути позицію пана Абдулліна. Тут кожен голос є важливий. Ви говорите, що пан Абдуллін проголосував за те, щоб цю постанову повернули. Я хочу почути підтвердження з його боку. Все.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Є стенограма, є відео, де все зафіксовано. Для чого зараз просити?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Для того, щоб зрозуміти позицію пана Абдуліна.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я закриваю комітет.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. На жаль, ми не прийняли закон... Значить, повернемося на наступному комітеті, коли трошки заспокоїтеся всі.